

Mismatch op de Nederlandse arbeidsmarkt niet toegenomen ARBEIDSMARKT

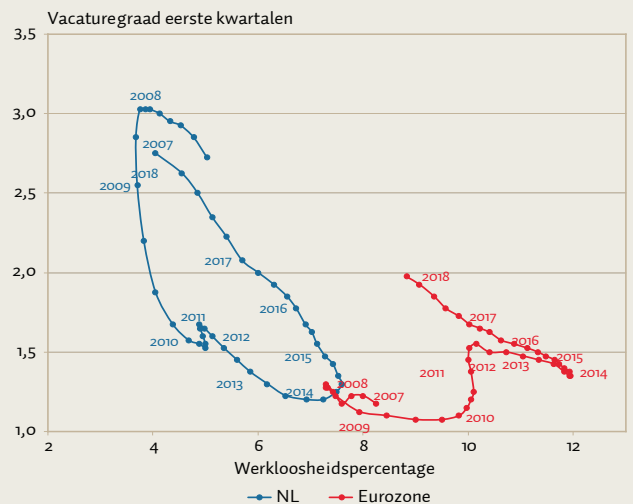
De Nederlandse arbeidsmarkt verkraapt: de werkloosheid is sinds 2014 snel gedaald, terwijl de vacaturegraad is gestegen. Nu zijn er geluiden te horen dat er sprake zou zijn van een toegenomen mismatch op de arbeidsmarkt. Bij een mismatch verslechtert de aansluiting tussen vraag en aanbod en hebben bedrijven in toenemende mate moeite om geschikt personeel te vinden.

Om te onderzoeken of er daadwerkelijk sprake is van een toegenomen mismatch is de Beveridge-curve een geschikt instrument. Deze geeft de relatie weer tussen de vacaturegraad en het werkloosheidspercentage (figuur). Een verschuiving van de curve richting de oorsprong van de figuur wijst op een beter functionerende arbeidsmarkt, met minder vacatures en minder werklozen, terwijl een verschuiving naar buiten duidt op een verslechtering van de matchingefficiëntie op de arbeidsmarkt. Gegeven een bepaalde vacaturegraad zijn er dan meer werklozen, wat erop wijst dat matches tussen baanzoekers en vacatures minder efficiënt tot stand komen. In vergelijking met de vorige periode van krapte (2007–2008) op de Nederlandse arbeidsmarkt bevindt de curve zich nu dichterbij de oorsprong van de figuur, zowel de vacaturegraad als de werkloosheid is nu lager dan destijds. Dit geeft dus geen aanwijzingen voor een toegenomen mismatch.

In de eurozone als geheel is sinds de crisis echter wel sprake van een structurele verslechtering van de matchingefficiëntie van de arbeidsmarkt. De Beveridge-curve voor de eurozone als geheel is in de periode 2010–2013 duidelijk naar buiten verschoven. Dat de

curve nog altijd verder is verwijderd van de oorsprong van de figuur dan voor de crisis wijst op toegenomen mismatch. Vooral in Spanje en Griekenland functioneert de arbeidsmarkt slechter dan voor de crisis. ■ **MATTHIJS WILLEMSE-JACOBSON** (MINISTERIE VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID)

Beveridge-curve, vierkwartaalsgemiddelde

Bron: Eigen bewerking op basis van CBS en Eurostat

Participatiewet werkt voor jonggehandicapten

ARBEIDSMARKT

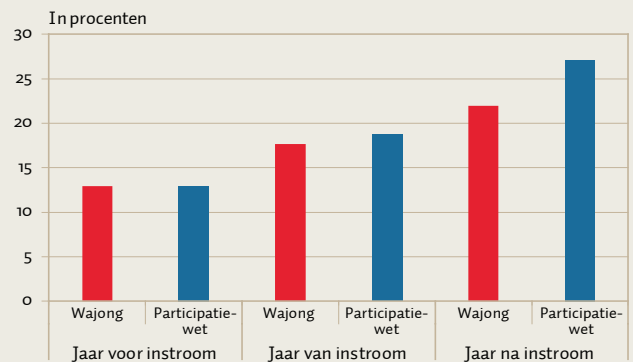
Vanaf 2015 is de Wajong niet langer toegankelijk voor jonggehandicapten die achttien jaar worden en arbeidsvermogen hebben. Zij vallen nu onder de Participatiewet, wat hun recht geeft op bijstand en hulp van de gemeente bij het vinden van werk. Jonggehandicapten zonder arbeidsvermogen kunnen nog wel instromen in de Wajong. Het idee achter deze beleidswijziging is dat gemeenten meer financiële prikkels hebben dan UWV (die de Wajong uitvoert) om jonggehandicapten aan het werk te helpen, vanwege de budgettering van de bijstand. Ook jonggehandicapten zelf hebben een sterkere prikkel om aan het werk te komen, omdat voor jongeren onder de 21 jaar de bijstandsuitkering aanzienlijk lager is dan een Wajong-uitkering. Daarnaast hebben werkgevers belang bij het aan het werk helpen van jonggehandicapten, omdat zij zich garant hebben gesteld voor een aantal extra banen. Als dit niet lukt, lopen ze het risico dat er een quotumwet komt.

Om het effect van deze beleidswijziging te onderzoeken is op basis van CBS-microdata voor achttienjarigen voorspeld welke jongeren in 2015 in de Wajong zouden zijn gestroomd, als deze nog toegankelijk was geweest voor jonggehandicapten met arbeidsvermogen. De belangrijkste voorspellers voor Wajong-instroom van achttienjarige jonggehandicapten zijn de uitstroom uit het voortgezet speciaal onderwijs of praktijkonderwijs (VSO/PrO) en of iemand een verleden in de zorg heeft (AWBZ en Ggz). Uit een eerste analyse van data tot eind 2016 blijkt dat in december van dat jaar na instroom 27 procent van de achttienjarige jonggehandicapten onder de Participatiewet aan het werk is, versus 22 procent van hen in de Wajong (figuur). Dat is een stijging van 5 procentpunt.

De groei in banen voor jonggehandicapten onder de Participatiewet zit vooral in deeltijd en flexibele banen en contracten voor bepaalde tijd. Vaste contracten worden maar weinig gegeven. Daarnaast is er sprake van een groei in banen, ondanks de afsluiting van de sociale werkvoorziening voor nieuwe instroom. De ruimte om beschermd werk te organiseren, om een daling van de werkgelegenheid in de sociale werkvoorziening te compenseren, was in 2016 nog niet goed op gang gekomen. De groei van het aantal banen heeft dus vooral plaatsgevonden bij reguliere werkgevers.

■ **LUCY KOK** (SEO ECONOMISCH ONDERZOEK)

Aandeel achttienjarigen dat aan het werk is

Bron: Kok et al. (2018). Jonggehandicapten onder de Participatiewet. Amsterdam/Zoetermeer: SEO Economisch Onderzoek/VU/Panteia